

U S T A W A

z dnia ... 2018 r.

o zmianie ustawy o sejmowej komisji śledczej

Art. 1. W ustawie z dnia 21 stycznia 1991 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1024) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Komisję powołuje oraz wybiera i odwołuje jej skład osobowy Sejm, jeśli za przyjęciem uchwały o powołaniu komisji zostaną oddane przynajmniej 154 głosy.

2. W skład komisji może wchodzić do 11 członków. Skład komisji powinien odzwierciedlać reprezentację w Sejmie klubów i kół poselskich mających swoich przedstawicieli w Konwencie Seniorów, z zastrzeżeniem, że przynajmniej połowa członków komisji powinna pochodzić z klubów i kół poselskich, które nie wchodzi w skład aktualnej większości sejmowej.”;

2) w art. 10 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Stanowisko przewodniczącego obejmuje członek komisji pochodzący z klubu lub koła poselskiego, które nie wchodzi w skład aktualnej większości sejmowej”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem nowelizacji jest zamienienie sejmowej komisji śledczej w ciało zdolne do realnej kontroli poczynań władzy wykonawczej, zwłaszcza w sytuacji, gdy znajdujące się pod jej kontrolą organy państwa takie jak prokuratura lub służby specjalne nie gwarantują rzetelności postępowania.

II. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Obecnie komisję śledczą powołać może Sejm wyłącznie większością bezwzględną głosów. Nie ma też wymagań co do przynależności klubowej osoby przewodniczącej takiej komisji.

III. Różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projekt ustawy przewiduje zmianę systemu powoływania komisji śledczych. Zgodnie z projektem, do powołania komisji nie będzie potrzebna większość bezwzględna, ale minimalna liczba 154 głosów "za" (czyli 1/3 posłów i posłanek). Dodatkowo, skład komisji będzie musiał brać pod uwagę konieczność zapewnienia większości w komisji przedstawicielom opozycji sejmowej oraz powierzenie funkcji przewodniczącego przedstawicielowi opozycji.

IV. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Zmiana przepisów dotyczących komisji śledczych będzie mieć pozytywne skutki społeczne, ponieważ przyczyni się do zwiększenia transparentności, rzetelności oraz obiektywizmu życia politycznego w kraju.

Dzięki temu, że większość parlamentarna straci możliwość blokowania powołania komisji śledczych w sprawach, które mogą naruszyć jej interesy polityczne, obywatele i obywatelki będą mogli uzyskać wyraźniejszy obraz działania państwa. Taka komisja stanie się narzędziem do wyjaśniania budzących największe kontrowersje spraw, w których zawodzą albo są blokowane powołane do działania w danych obszarach służby państwa. Zapewnienie w składzie komisji przewagi przedstawicielom opozycji oraz zarezerwowanie stanowiska przewodniczącego dla opozycji pozwolą uniknąć sytuacji, w której władza miga się od odpowiedzialności za swoje błędy, a jej przedstawiciele stawiają się w pozycji sędziów we własnej sprawie.

Ze względu na nieduże skomplikowanie proponowanej regulacji, brak związku z kwestiami gospodarczymi oraz brak przewidywanych obciążeń dla budżetu nie będzie miała ona znaczących skutków prawnych, finansowych i ekonomicznych.

V. Wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Ze względu na brak związku z kwestiami gospodarczymi ustawa nie będzie miała wpływu na działalność przedsiębiorców.

VI. Źródła finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Zmiana prawa nie będzie generować znaczących dodatkowych wydatków dla budżetu.

VII. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Projekt nie zakłada wydania ani modyfikacji żadnych aktów wykonawczych.

VIII. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.